Uitspraak Geschillencommissie Financiële Dienstverlening nr. 2014-264
d.d. 8 juli 2014
(mr. A.W.H. Vink, voorzitter, drs. W. Dullemond en mr. B.F. Keulen, leden en mr. E.E. Ribbers, secretaris)

Samenvatting

Beleggingsspaarkas. Op grond van het inschrijvingsformulier en het reglement moet Consument worden geacht vanaf de aanvang van de spaarkas op de hoogte te zijn geweest van welk deel van zijn premie zou worden belegd en welk deel van zijn premie zou worden gebruikt voor voldoening van aan de spaarkas verbonden kosten, waaronder de dekking van het overlijdensrisico. Door desondanks de spaarkasovereenkomst te sluiten moet Consument geacht worden de uit hoofde van de Spaarkas in rekening gebrachte kosten alsmede de hoogte daarvan te hebben aanvaard.

Consument,

en

AEGON Spaarkas N.V, gevestigd te Leeuwarden, hierna te noemen: Aangeslotene.

1. Procesverloop

De Commissie beslist met inachtneming van haar Reglement en op basis van de volgende stukken:
- het dossier van de Ombudsman Financiële Dienstverlening;
- de brief van Consument van 28 november 2013 met bijlagen waaronder het op 28 november 2013 door Consument ondertekende vragenformulier;
- de brief van 16 januari 2014 van Consument met bijlagen;
- het verweerschrift van Aangeslotene met bijlagen;
- de brief van Consument van 19 februari 2014.

2. Overwegingen

De Commissie heeft het volgende vastgesteld.
Tussenkomst van de Ombudsman Financiële Dienstverlening heeft niet tot oplossing van het geschil geleid. Beide partijen zullen het advies van de Commissie als bindend aanvaarden. Partijen zijn opgeroepen voor een mondelinge behandeling op maandag 12 mei 2013 en zijn aldaar verschenen.

3. Feiten

De Commissie gaat uit van de volgende feiten:
3.1 Consument heeft in 1976 een spaarkasovereenkomst (hierna: de "Spaarkas") op beleggingsbasis met overlijdensrisicodekking op zijn leven en op dat van zijn

echtgenote gesloten bij (een rechtsvoorganger van) Aangeslotene. De Spaarkas is een zogenoemd Budgetfonds B. De ingangsdatum was 1 juli 1976, de looptijd 32 jaar. Het bedrag dat beschikbaar zou komen bij in leven zijn van de verzekerde op de einddatum was afhankelijk van de waarde van de beleggingen. Het bedrag dat beschikbaar zou komen bij overlijden van de verzekerde(n) vóór de einddatum was gegarandeerd.

3.2 Volgens het op 8 juni 1976 door Consument getekende inschrijfformulier bedroeg de maandpremie € 22,84. De maandpremie was volgens dit inschrijfformulier en het op 30 juni 1976 gedateerde certificaat verdeeld in een fondsstorting van € 13,61 en een beveiligingsstorting van
€ 9,23.

3.3 In het op de Spaarkas toepasselijke Reglement Budgetfonds(hierna: het "Reglement") staat onder meer het volgende:

"**ALGEMEEN**

(….)

3. Voor initiële kosten wordt 7% van het ingeschreven bedrag in rekening gebracht, af te houden van de eerste fondsstortingen. De doorlopende kosten, verbonden aan een richtig beheer tijdens de gehele duur van het Fonds zijn onder BEVEILIGING geregeld.

(….)

STORTINGEN

De stortingen zijn samengesteld uit fondsstortingen en beveiligingsstortingen.

(….)

BEVEILIGING

Ter beveiliging van het bereiken van het door de deelnemer gestelde doel zijn de volgende noodzakelijke zekerheden in de constructie van het Fonds ingebouwd.

1. **BEHEER**
   In de beveiligingsstorting zijn de kosten voor het beheer begrepen(….).
2. **INVALIDITEIT** (….)
3. **OVERLIJDEN** (….)"

3.4 In een brief van 23 mei 2007 schrijft Aangeslotene Consument onder meer het volgende:

"**Kenmerken**

Uw Budget-b polis is een gesloten spaarkasovereenkomst: Een spaarkas is een bijzondere vorm van een levensverzekering.

(….)

Kosten die verbonden zijn aan het beleggen (aan- en verkoopkosten) worden in rekening gebracht aan de kas.

Op uw inleg is hiernaast een premie voor de overlijdensrisicoverzekering in rekening gebracht. De hoogte van deze premie is onder meer afhankelijk van de hoogte van het bij de spaarkasovereenkomst behorend verzekerd kapitaal bij overlijden van de verzekerde, de leeftijd van de verzekerde en de looptijd van de overeenkomst.

(….)

Persoonlijke situatie

Uw Budget-b polis met nummer [1] is ingegaan op 1 juli 1976. De termijninleg bedroeg EUR 22,84 per maand.
Van de maandinleg van EUR 22,84 bedroeg de spaarstorting EUR 13,61 en de brutopremie voor de overlijdensrisicodekking EUR 9,23. De bruto premie voor de overlijdensrisicodekking is niet belegd, maar aangewend voor een overlijdensrisicoverzekering en administratiekosten.
Uw overeenkomst betreft een kapitaalverzekering en is geëxpireerd op 1 juli 2008. De daadwerkelijke uitkering ontvangt u in september 2009.
AXENT/AEGON brengt de volgende kosten in rekening op de individuele polissen:
Toetredingskosten: deze bedragen voor uw overeenkomst 7% van de som van de spaarstortingen zoals die zijn vastgelegd in de overeenkomst.
AXENT/AEGON brengt de beleggingskosten in rekening aan de kas. Deze bestaan voor de kas waar uw polis toe behoort uit de aan- en verkoopkosten van de participaties. De aan- en verkoopkosten bedragen 0,18% van het aankoopbedrag voor de gehele kas.
(….)"

3.5 De totale waarde van de Spaarkas bedroeg op 1 april 2009 € 15.724,11.

4. De vordering en grondslagen

4.1 Consument vordert dat Aangeslotene wordt gehouden tot betaling van een bedrag van € 3.294,72 te verhogen met wettelijke rente. Hiernaast dient Aangeslotene gehouden te worden tot vergoeding van de door Consument in het kader van deze procedure gemaakte kosten.

4.2 Deze vordering steunt kort en zakelijk op de volgende grondslagen:
Aangeslotene is jegens Consument toerekenbaar tekortgeschoten in de nakoming van haar verplichtingen door in het kader van de totstandkoming van de Spaarkas (i) onvoldoende informatie over de in te houden kosten te verschaffen en (ii) veel te hoge kosten in rekening te brengen. In dit kader voert Consument het volgende aan:

- uit de brief van 23 mei 2007 van Aangeslotene leidt Consument af dat van iedere maandpremie een bedrag van € 9,23 aan kosten is ingehouden. Dat komt overeen met 40,41% en is veel hoger dan het maximum kostenpercentage van 2,85% van de belegde waarde per jaar waarvan Aangeslotene uit gaat.

4.3 Aangeslotene heeft, kort en zakelijk weergegeven, de volgende verweren gevoerd:
Er is geen sprake van toerekenbare tekortkomingen van haar jegens Consument. In dit kader voert zij het volgende aan:

- op grond van het inschrijvingsformulier en het certificaat wist Consument dat enkel en alleen de maandelijkse fondsstorting van € 13,61 werd belegd en dat de beveiligingsstorting bestond uit kosten en risicopremies. In het Reglement was bepaald dat voor initiële kosten 7% van het ingeschreven bedrag in mindering werd gebracht op de fondsstortingen. Dit is een bedrag van € 365,83 geweest (7%x32x12x€13,61). Uiteindelijk is derhalve van alle fondsstortingen € 4.860,41 daadwerkelijk belegd;
- in 2009 heeft Aangeslotene met onder meer de Stichting Verliespolis en de Stichting Woekerpolis Claim een akkoord bereikt over de maximale hoogte van kosten van particuliere beleggingsverzekeringen. Voor de categorie waarin de

Spaarkas valt geldt dat maximaal 2,85% per jaar van de gemiddelde belegde waarde in rekening mocht worden gebracht. Volgens de door Aangeslotene gemaakte berekeningen zijn de bij de Spaarkas in rekening gebrachte kosten onder de bedoelde 2,85% gebleven.

5. Beoordeling

5.1 Consument klaagt erover dat (i) hij vóór het sluiten van de Spaarkas onvoldoende is geïnformeerd over de kosten uit hoofde van de Spaarkas en (ii) dat de ingehouden kosten veel te hoog waren.

5.2 De klachten van Consument treffen geen doel. In het kader van het sluiten van de Spaarkas is Consument gedetailleerd geïnformeerd over de kosten die uit hoofde van de Spaarkas in rekening zouden worden gebracht alsmede over de hoogte van die kosten. De Commissie wijst in dit verband op het op 8 juni 1976 door Consument ondertekende inschrijfformulier waarin duidelijk staat aangegeven dat de verschuldigde maandpremie is verdeeld in een fondsstorting van € 13,61 en een beveiligingsstorting van € 9,23. Uit het Reglement blijkt vervolgens dat de fondsstorting zou worden belegd en dat de beveiligingsstorting zou worden gebruikt voor de kosten van het beheer en dekking van het overlijdensrisico. In het Reglement staat ook dat voor initiële kosten 7% van het ingeschreven bedrag in rekening zou worden gebracht, af te houden van de eerste fondsstortingen. Op grond van het inschrijvingsformulier en het Reglement moet Consument worden geacht vanaf de aanvang van de Spaarkas op de hoogte te zijn geweest van welk deel van zijn premie zou worden belegd en welk deel van zijn premie zou worden gebruikt voor voldoening van aan de Spaarkas verbonden kosten, waaronder de dekking van het overlijdensrisico. Door desondanks de spaarkasovereenkomst te sluiten moet Consument geacht worden de uit hoofde van de Spaarkas in rekening gebrachte kosten alsmede de hoogte daarvan te hebben aanvaard. Hij kan daarop niet terugkomen, nu deze kosten en het kostenniveau rechtsgeldig onderdeel zijn geworden van de spaarkasovereenkomst tussen Consument en Aangeslotene en deze kosten ook overigens niet zodanig hoog zijn dat gebondenheid daaraan naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar geacht moet worden. Dat op de Spaarkas nog andere, niet in het inschrijvingsformulier dan wel het Reglement omschreven kosten in rekening worden gebracht is de Commissie niet gebleken noch door Consument aannemelijk gemaakt. Ook ten aanzien van de door Aangeslotene in rekening gebrachte kosten uit hoofde van de Spaarkas geldt dat de Commissie niet gebleken is of door Consument aannemelijk gemaakt dat deze onjuist of onredelijk hoog zouden zijn.

5.3 Uit bovenstaande vloeit voort dat de vorderingen van Consument dienen te worden afgewezen. Alle overige door partijen ingebrachte stellingen en argumenten kunnen niet tot een ander oordeel leiden en zullen derhalve onbesproken blijven.

6. Beslissing

De Commissie wijst, als bindend advies, de vorderingen van Consument af.

In artikel 5 van het Reglement van de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening is bepaald in welke gevallen beroep openstaat van beslissingen van de Geschillencommissie Financiële Dienstverlening bij de Commissie van Beroep Financiële Dienstverlening. Daarbij geldt een termijn van zes weken na verzending van deze uitspraak. Op de website van Kifid vindt u praktische informatie over het instellen van beroep. Zie hiervoor kifid.nl/consumenten/wie-behandelt-mijn-klacht/4#stappen-plan.